

ՌԻՍԱԿՈՐԻՉ

ԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Բ. ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 9, Օգոստոս 2019

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ՀՈԳԵԻՈՐ ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

ՅՈՅՍՈՎ ԼԵՑՈՒԻԼ

Պօղոս առաքելալ հոռմեացիներուն նամակին յատկապէս 15րդ գլխուն 13-րդ համարին մէջ, իր աղօթքներուն և մաղթանքներուն մէջ կ'ըսէ.- **«Յոյս պարզևող Աստուածը թող ձեզ ամբողջական ուրախութեամբ և խաղաղութեամբ լեցնէ իր հանդէպ ձեր ունեցած հաւատքով, որպէսզի Սուրբ Հոգիի զօրութեամբ յոյսով առատանաք»:**

Առաքելալը իր խօսքին մէջ շեշտը կը դնէ յոյսին վրայ: Ուրիշ տեղ մը, այս անգամ կորնթացիներուն ուղղած իր առաջին նամակին մէջ, կ'ըսէ.- **«Կարևոր միակ բաներն են՝ հաւատքը, յոյսը և սէրը»:** Այս աշխարհին մէջ կրնայ ամէն ինչ կորսուիլ բացի հաւատքէն,

յոյսէն և սէրէն: Պէտք է հաւատանք, որ Աստուծոյ սէրէն է որ կը բխի մեր յոյսը:

Առաջին հերթին, եկէք հարց տանք՝ **ինչ է յոյսը և ինչն է համար յոյս կը տա՞ծէնք:**

Յոյս կը տա՞ծէնք հիմնական հինգ ճշմարտութիւններու.

Ա) **Յաւերենական կեանքի յոյսը**, ինչպէս որ կը կարդանք Պօղոս առաքելալի, իր աշակերտին՝ Տիտոսին ուղղած նամակին մէջ.- **«...Ժառանգելու յաւիտենական կեանքը, որուն յոյսը ունինք» (Տիտ 3.7):**

Բ) **Փրկութեան յոյսը**, որուն համար Քրիստոս աշխարհ եկաւ՝ իրագործելու այդ խոստումը: Դարձեալ Պօղոս առաքելալ Թեսաղոնիկէի եկեղեցիներուն ուղղած իր առաջին նամակին մէջ կը թելադրէ՝ ըսելով.- **«Պատրաստ ըլլանք՝ հաւատքի ու սիրոյ զրահը հագած և փրկութեան յոյսի սաղաւարտը մեր գլխուն դրած... ժառանգելու Անոր փրկութիւնը մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով» (Ա. ԹԻՎ 5.8-9):**

Գ) **Մեռելներու յարութեան յոյսը**, այս անգամ առաքելալներու գործերուն 23րդ գլխուն 6րդ համարին մէջ կը լսենք դարձեալ Պօղոս առաքելալի բացականչութիւնը ուղղուած սաղուկեցիներուն և փարիսեցիներուն.- **«Եթէ ես հիմա կը դատուիմ, ապա նաև անոր համար, որ մեռելներու յարութեան յոյսը ունիմ» (Գրծ 23.6):**

Դ) **Աւերարանի քարոզութեան յոյսը**, երբ Առաքելալը կողոսացիներուն ուղղած իր նամակին մէջ կը թելադրէ.- **«Յարատեղ հաւատքի մէջ՝ անխախտ պահելու այն յոյսը, որ ունեցաք Աւերարանի քարոզութեամբ» (Կղ 1.23):**

Ե) **Աստուածային կանչին ու հրաւերին ականատես ըլլալու յոյսը**.- **«Ճշի ու փառաւոր այն խոստումին, որ պիտի ժառանգեն Անոր ընտրեալները» (տէն Եփ 1.18):**

Գետնալէ ետք թէ՛ ինչ է յոյսը և ինչ բանի համար յոյս կը տա՞ծէնք, այժմ հարց տանք՝ ո՞վ կրնայ յոյս ունենալ: Նախ, յոյս կրնան ունենալ անոնք՝ որոնք **Քրիստոսի մէջ են**, և **Քրիստոսը իրենց մէջ կ'ապրեցնեն**: Քրիստոսի միացած միայն կրնանք մաս կազմել Աստուծոյ ընտրեալ ժողովուրդին, որովհետև Անոր միջոցով, Անոր զոհագործութեամբ մենք հաշտուեցանք Աստուծոյ հետ և Անոր միջոցով կրնանք ապրիլ **ՅՈՅՍՈՎ**:

Երկրորդ, յոյս կրնան ունենալ **անոնք՝ որոնց մէջ է Քրիստոս**, որովհետև՝ **«Անգամ մը, որ Քրիստոսով մկրտուեցաք՝ այլևս Քրիստոսն է, որ կ'ապրի ձեր մէջ» (Գղ 3.27):** Երբ Քրիստոս մեր մէջ ապրի, այն ժամանակ կրնանք **ՅՈՅՍՈՎ ԼԵՑՈՒԻԼ**:

Բարգէն Արքեպիսկոպոս Չարեան

Յիսուս աշխարհ գալով իր երկրաւոր առաքելութեան առաջին իսկ օրէն սկսաւ **«Արքայութեան Աւերարանը»** ուսուցանել և քարոզել (Մտ 4.23, 9.35, Ղկ 8.1, 9.11), նոյնը քարոզել պատուիրեց իր 12 առաքելներուն և 72 աշակերտներուն (Մտ 10.7, Ղկ 9.2), և մինչև վերջ ալ շեշտեց, թէ՛ **«Արքայութեան Աւերարանը պիտի քարոզուի ամբողջ աշխարհի մէջ՝ իբրև վկայութիւն բոլոր ժողովուրդներուն. և ապա պիտի գայ վախճանը» (Մտ 24.14)**, ուստի ամէն անգամ որ մենք ըսենք **«Թող գայ քու արքայութիւնդ»**, պէտք է մտածենք ու գիտակցինք մեր կատարելիք պարտականութեան և պարտաւորութեան մասին, որ է՝ անվերջ աշխատիլ ու պայքարիլ ի խնդիր Աստուծոյ արքայութեան հաստատման:

Ահա ասոր համար է որ Քրիստոս մեզի կը թելադրէ նախ Աստուծոյ արքայութիւնը և անոր արդարութիւնը խնդրել, իսկ մնացեալ բաները անելով Աստուած պիտի տայ մեզի (Մտ 6.33, Ղկ 12.31):

Ուստի, պէտք է ցանկալ ու աղօթել, որպէսզի մեր երկնաւոր Հայրը մեզի արժանի ընէ իր արքայութեան, որպէսզի չըլլայ որ Ա՛ն գայ, բայց՝ ոչ թէ մեզի համար: Որովհետև ոմանց համար այդ գալուստը պիտի նշանակէ՝ **«Եկէք, Հօրս կողմէ օրհնեալներ, ժառանգեցէք աշխարհի սկիզբէն ձեզի համար պատրաստուած արքայութիւնը»**, իսկ ոմանք ալ պիտի լսեն սահմնկեցուցիչ սա խօսքերը, թէ՛ **«Անիծեալներ, հեռացէք ինձմէ, գացէք յաւիտենական կրակին մէջ, որ Սատանային և անոր հրեշտակներուն համար պատրաստուած է»:** Ատոր համար աղօթենք, որ Տէրը մեզ բարիացնէ. այդ ժամանակ մեզի համար կու գայ Անոր արքայութիւնը:

Եթէ կ'ուզենք մուտք գործել արքայութիւն և ժառանգել զայն, ուստի և պէտք է հրաժարիւք փառքէ, պատիւէ ու աշխարհիկ հոգերէ և զբաղմունքներէ՝ որքան ալ քաղցր թուին ըլլալ անոնք. պէտք է ըլլանք ներողամիտ մեր նմանին հանդէպ, ողորմած, բարեմիտ, արդարութեան ու խաղաղութեան հաստատման համար աշխատող, Աստուծոյ կամքը կատարող:

Խմբագրական

ՏՕՆ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄ

Վերափոխումը Ս. Կոյս Մարիամ Աստուածածնայ երկրէն երկինք փոխադրուելու յիշատակն է: Վերափոխումը Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցոյ հինգ տաղաւար տօներէն չորրորդն է, որ կը հանդիպի Օգոստոս 15-ի մերձակայ Կիրակին: Այս տօնը Ս. Աստուածածնի նուիրում տօներէն գլխաւորն է ու հնագոյնը:

Համաձայն եկեղեցական աղբիւրներու, մեր Տիրոջ և Փրկչին Յիսուս Քրիստոսի խաչելութենէն ետք, Ս. Կոյս Աստուածածին 15 տարի ապրեցաւ Երուսաղէմի մէջ, Յովհաննէս Առաքելի խնամքի տակ. անոր երեցաւ Տիրոջ հրեշտակը և հաղորդեց մարմնով երկինք փոխադրուելու աւետիսը: Այդ գիշեր, Տիրամայրը ւսանդեց իր հոգին. առաքելները անոր մարմինը մեծ հանդիսութեամբ ամփոփեցին Գեթսեմանիի ձորակին մէջ: Յուդարկաւորութեան ներկայ չէր Ս. Բարթողիմէոս Առաքել: Աւելի ուշ հասնելով, Ս. Բարթողիմէոս խնդրեց բանալ շիրիմը, որպէսզի վերջին անգամ տեսնէ Տիրամայրը: Երբ բացին գերեզմանը, զայն պարապ գտան և հասկցան, որ ան փոխադրուած է երկինք՝ իր Միածին Որդիին քով:

Աւանդութեան համաձայն, Ս. Բարթողիմէոս առաքելային տրուեցաւ Աստուածամօր կենդանապատկերը, զոր Ս. Կոյսը յետ օրհնութեան յանձնած էր Յովհաննէս Աւետարանիչին: Հայկական գրոյցներու համաձայն, Ս. Բարթողիմէոս Առաքել զայն Հայաստան բերաւ և դրաւ Անձնացեաց գաւառի Դարբնաց քար կոչուած տեղը:

Սուրբ Աստուածածնայ Վերափոխման տօնին կը կատարուի խաղողօրհնէք, որուն ընթացքին կը կարդացուի Ս. Ներսէս Շնորհալիի աղօթքը և կը խնդրուի Աստուծոյ օրհնութիւնը: Խաղողը իբրև տարուան առաջին բերք՝ կը խորհրդանշէ ամբողջ տարուան բերքը:

ԿԱՆՈՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ

ՕՐՀ ԴՁ

Այսօր սուրբերը՝ երանելի առաքելներն ու սուրբ կոյսերը՝ միասին հաւաքուած՝ լուսաւոր զգեստներով պայծառացած՝ իրենց լապտերները կը վառէին և միաձայն կ'ըսէին՝ օրհնեալ ես դուն՝ կիներուն մէջ ամէնօրհնեալ:

Այսօր Սուրբ Կոյսը գերեզմանին առջև դնելով կը սպասէին և կ'ակնկալէին Տիրոջ անձամբ հոն ըլլալը. տեսան որ Արարիչը վերէն բազում հրեշտակներով կու գար. և անոնք միաձայն կ'ըսէին՝ օրհնեալ ես դուն՝ կիներուն մէջ ամէնօրհնեալ:

Այսօր տեսան Սուրբ Կոյսին օդին մէջ թռչիլը և ամպեղէն կառքով երկինք համբարնալը և երկնային խորաններու մէջ մտնելը իմաստուն կոյսերուն հետ. և անոնք միաձայն կ'ըսէին՝ օրհնեալ ես դուն՝ կիներուն մէջ ամէնօրհնեալ:

Այսօր բազմաչեայ քերովբէներուն և վեցթևեան սերովբէներուն հետ եօթնաստեղեան խորանները մտնելով տեսար զանազան աթոռներ, զոր Տէրը քեզի համար պատրաստած է. մենք ալ կ'երգենք ըսելով՝ օրհնեալ ես դուն՝ կիներու մէջ ամէնօրհնեալ:

Այսօր Աստուած Բանը, նախամայրը մեղքէն ազատող Կոյս Մայրը երկինք փոխադրեց, աստուածային խորաններուն անպատմելի կեանքին մէջ դասելով զայն. ուստի Սուրբ Եկեղեցին հրճուողական ձայնով նոր օրհնաբանութիւն կ'երգէ քեզի:

Այսօր Տիրամայր Սրբուհի Կոյսը, հրեշտակներու դասերուն միջոցաւ ւսանդեց իր սուրբ հոգին, գերարփիի նման փայլելով և ահեղ հրեղէններու դասերուն նմանելով. ուստի Սուրբ Եկեղեցին հրճուողական ձայնով նոր օրհնաբանութիւն կ'երգէ քեզի:

Այսօր անմարմին հրեշտակները Աստուածամայր Կոյսին մաքուր մարմինը վեր բարձրացնելով ամփոփեցին տեսանելի զգայութիւններէն գերակայ եղողներուն տեղը՝ անճառելիներուն հաղորդակից ընելով զայն. ուստի Սուրբ Եկեղեցին հրճուողական ձայնով նոր օրհնաբանութիւն կ'երգէ քեզի:

Հողեղէններս, հրեղէններուն հետ, այսօր յուսալից խնդրութեամբ և յաւերժական ձայնով կ'օրհնաբանենք քեզ, տօնախմբելով Կոյսին՝ քու մօրդ և աղախինիդ յիշատակը. ուստի Սուրբ Եկեղեցին հրճուողական ձայնով նոր օրհնաբանութիւն կ'երգէ քեզի:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ

«ԵՐԱՆԻ ԱՆՈՆՑ՝ ՈՐՈՆՔ
ԱՌԱՆՑ ԶԻՍ ՏԵՄՆԵԼՈՒ ԿԸ ՀԱԻԱՏԱՆ»

Ա լ ե տ ա ր ա ն ա կ ա ն քարոզության էական խորհուրդներէն մէկն է՝ «Ուր որ երկու կամ երեք հոգի հաւաքուին իմ անունովս եւ հոն եմ՝ անոնց միջև» (Մտ 18.19-20):

Մեր Տէրն ու Փրկիչը Յիսուս Քրիստոս իր բաժանման պահուն աշակերտներուն վերջին խոստում մը տուաւ, ըսելով.- «Միշտ ձեզի

հետ պիտի ըլլամ մինչև աշխարհի վախճանը» (Մտ 28.20):

Յիսուսի խաչելութեան և թաղման ի տես, առաքելները յուսախար վիճակի մատնուած էին: Մանաւանդ հրեաներու հալածանքներուն ահն ու սարսափը պատճառ դարձած էր որ անոնք ապաստանէին վերնատան մէջ: Եւ ահա, Յարութենէն ետք, Յիսուս իր խոստումը յարգելով զանազան առիթներով երևցաւ առաքելներուն և հաւատացեալներուն, նպատակ ունենանով փաստել.-

Ա- Իր մարմնացեալ Աստուած ըլլալը, որ եկած էր մեղաւոր մարդը փրկելու:

Բ- Յարութենէ ետք նոյն Քրիստոսն ու Փրկիչը ըլլալը «Զի Յիսուս Քրիստոս երէկ և այսօր՝ նոյն և յաիտեան» (Ժամագիրք, Հաւատոյ Հանգանակ):

Գ- Իր խոստումին հաւատարիմ ըլլալը, որ ըսած էր.- «Ես ձեզի հետ եմ» (հմմ.):

Դէպքը կը սկսի Կիրակի օր, երբ Յիսուս վերնատան մէջ կը յայտնուի իր առաքելներուն: Այդ օր թովմաս կը բացակայէր: Վերադարձին, միւս առաքելները կ'աւետէն ըսելով, թէ «Տէրը երևցաւ...»: Թովմաս կը պատասխանէ.- «Մինչև որ զամերուն հետքերը չտեսնեմ անոր ձեռքերուն մէջ ու մատներս չդնեմ զամերուն տեղերը և ձեռքերս չպսցնեմ անոր կողին՝ չեմ հաւատար» (Յհ.20, 25):

Յովհաննէս Աւետարանիչ այս դէպքին շարունակութիւնը կը պատմէ, որ ուրք օրեր ետք Յիսուս կրկին անգամ յայտնուեցաւ առաքելներուն, այս անգամ թովմասն ալ հոն էր: Հանդիպման արարտին, Յիսուս ըսաւ թովմասին.- «Մատդ բեր՝ հոս դիր և տես ձեռքերս. բեր ձեռքերդ և դպցուր կողիս և անհաւատ մի ըլլար, այլ հաւատացեալ: Թովմաս բացագանչեց.- «Տէրս և Աստուածս»: Յիսուս ըսաւ անոր.- «Զիս տեսնելուդ համար հաւատացիր, չ'է. երանի անոնց՝ որոնք առանց զիս տեսնելու կը հաւատան» (Յհ.20, 26- 29):

«ԵՐԱՆԻ ԱՆՈՆՑ՝ ՈՐՈՆՔ ԱՌԱՆՑ ԶԻՍ ՏԵՄՆԵԼՈՒ ԿԸ ՀԱԻԱՏԱՆ»

Այս մեծ երանութիւնը բոլոր հաւատացեալ քրիստոնէաներուն համար է, որոնք Յիսուսը տեսնելու և շօշափելու առիթը չունեցան, չէին կրնար ունենալ, բայց և այնպէս՝ Յիսուսի ավետարանին զօրութիւնը, կատարած հրաշքներու հզօրութիւնը, կրօնքին վեհութիւնը զգալով, հաւատացած, աշակերտած և հետևած են Անոր: Ուստի, այս երանութիւնը կը վերաբերի մեզի՝ բոլորիս:

Տաթև Ա. Քինյ. Միքայէլեան

ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԻՒՆ

... ահա ես նոր երկինք և նոր երկիր պիտի ստեղծեմ...: Ես.65.17

Տէր, քանի՜ հպարտ երկնաքերս: Թող հաւասարիմ գետնին ու Քեզի յանձնուիմ ամբողջութեամբ: Թող երեսս դառնայ դէպի հողը, Որ խոնարհութեան մայրը ըլլալով կը գրկէ մեզ, Թոյլ կու տայ որ կանգնիք վրան: Երբ յարմար գտնես, և երբ Խոնարհութիւնը իմ անձիս միակ դէմքը դառնայ, Շինէ ինձմով այն շէնքը որ միայն Քուկդ է, Անիկա որ Քու ծառայութեանդ յանձնուած է: Թող խոնարհելու առիթ չկորսնցնեմ, Այլ եկածը անդադար փոխանցեմ և Անանձնականօրէն նուիրեմ Քեզի: Համբերութիւնս կարճ է, Տէր: Շուտով կը բեկուիմ: Երկարէ շունչս որպէս Քու շունչդ: Թող մեղքերս և տկարութիւններս Առիթ ըլլան Քեզի վերադառնալու: Չփախցնեմ առիթները: Թող չարը չըլլայ զիս բեկանողը... Այլ՝ Դուն: Որովհետև զիս բեկանելդ Դէպի միութիւն կ'առաջնորդէ: Միութիւն հետդ: Դուն կը քակես զիս, որպէսզի նորը շինես, Քուկդ կերտես մէջս: Այն որ Քեզի կը պատկանի: Այն որ Քեզմով կ'աճի ու կը սնանի: Այն որ սահման և բաժանում չի ճանչնար: Այն որ մէկ է բոլորին հետ: Այն որ միութեան մէջ է Ամբողջին հետ:

Կարօ Սրկ. Նոխուսեան

«ՇՆՈՐՀՔԻ ՄԵՋՄԷ ԱՆՊԱԿԱՍ ԸՐԷ, ՏԵ՛Ր ԱՍՏՈՒԱԾ: ՄԵՐ ԳՈՐԾԵՐԸ ԴՈ՛ՒՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԷ. ՄԵՐ ԲԱՐԻ ԾՐԱԳԻՆՆԵՐԸ ԴՈ՛ՒՆ ՅԱՋՈՂԷ՛» (ՍԱՂՄՈՍ. 90:17):

«ԻՆՉ ԳՈՐԾ ԱԼ ԸՆԷՔ՝ ՄՐՏԱՆՑ ԸՐԷՔ, ԱՅՆՊԷՍ՝ ԻՆՉՊԷՍ ՊԻՏԻ ԸՆԷՔ ՏԻՐՈՋ ԵՒ ՈՉ՝ ՄԱՐԴՈՑ: ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ ԳԻՏՑԷՔ, ԹԷ ՏԻՐՈՋՄԷ Է ՈՐ ՊԻՏԻ ԱՌՆԷՔ ՁԵՐ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ» (ԿՈՂՈՍԱՑԻՍ 3:23-24):

ՈՒՍԱԴՈՐԻՉ

ԵԶՆԻԿ ԿՈՂԲԱՑԻԻ ԽՐԱՏՆԵՐԸ ՄԻՐՈՅ ՄԱՍԻՆ

- Ան, որ կը սիրէ բարեպաշտը, սիրոյ արձան կը կանգնեցնէ Աստուծոյ [համար] և անհաշտ թշնամութիւն [կ'արտայայտէ] սատանային նկատմամբ:
- Դուն քեզի համար բնատրութիւն դարձուր սերն ու երկիւղը, որպէսզի խաբէութեամբ չտանջուիս:
- Հնազանդէ՛ սիրով, աղօթէ՛ յոյսով, աշխատէ՛ հաւատքով, և [այդպիսով] կը պայծարանաս երկնային հարսանիքին մէջ:
- Մի՛ սիրեր ուտելիքներու և ընկելիքներու յագուրդը, այլապէս մարմինդ կը դարձնես պոռնկութեան քաղաք և սատանայի ամրոց:
- Խոնարհութեամբ, սիրով, յոյսով հնազանդիլը և գիտակցաբար չարչարուիլը կատարելութիւն է:
- Եթէ քեզ սիրեն, գոհացիր Աստուծմէ, իսկ եթէ չսիրեն, մի՛ տրտնջար, և ուրիշներն ալ մի՛ տրտնեցներ, այլ դուն քեզ նեղէ քիչ մը լուրեամբ, որովհետև ան որ կը պատերազմի, համբերութեան կարիքը պէտք է զգայ:
- Տգէտ և անշրջահայեաց առաջնորդը՝ բուժելու ատեն կը խոցէ, ուղղելու ատեն կը խորտակէ, սիրոյ ատեն ատելութիւն կը սերմանէ:

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

Երկու մարդիկ կ'աղօթէին: Առաջինը կ'ըսէր.- «Ես բարի մարդ եմ», իսկ երկրորդը՝ «Ով Մէր, ներէ ինձի, որովհետեւ չարութիւն ըրած եմ»: Պի մարդուն աղօթքը Աստուծոյ կողմէ անելի ընդունելի պիտի ըլլայ:

Կարդանք այս պատմութիւնը **Պուկաս 18,9-14** Բանարներուն մէջ, եւ երկու նկարները բաղդապելով **10** Կարբերութիւններ գտնենք:

Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prelature Armenienne du Canada

514-856-1200

prelacy@armenianprelacy.ca

www.armenianprelacy.ca

Խմբագիր՝ Քրիստափոր Միքայէլեան

3401 Olivar Asselin
Montreal, Quebec H4J 1L5